

חברי־כנסת התלוננו בנוכחות ראש־הממשלה

שיו"ר הקואליציה ניצל את מעמדו כדי

להעביר לעצמו אלפי לירות לחודש מקופת הסיעה

כספים שהוא מקבל, לאותה מטרה, מקור פת הכנסת עצמה בסך 550 ל"י עבור נסיעות עות בימי המליאה, וסכום יחסי דומה נוסף לימי הישיבות של הוועדה שהוא חבר בה. אך ורטמן לא הסתפק בהעלאה זו, ודרש הרבה יותר. הוא סידר שהתוספת בת ה־500 לירות תוענק לו רטרואקטיבית מה־1 באפריל השנה.

חונה מכוניתו של ורטמן בחניון הח"כים, מבלי שתזון אפילו מטר אחד.

בימי החמישי בשבוע נוסע ורטמן בדרך כלל לתל־אביב. הוא משתתף בישיבות לישיבת מיפגת־העבודה. אולם ורטמן סידר

סוד החתימות

די להכין ביצור יכול ורטמן לדרוש סכומים אסטרונומיים כאלה ולקבלם. יש להכיר את המיבנה הכספי של קופת סיעת המערך בכנסת. כל סיעה בכנסת מקבלת הקצבה מקופת המדינה, לשם כייסוי פעולותיהם של חברי הכנסת. הכוונה

מאת יוסי ינאי

לעצמו להיות חבר ועדת־הכספים של הכנסת, המתכנסת אף היא בימי חמישי ב־תל־אביב, וכן הוא מצליח לקבל מהכנסת את דמי־הנסיעה במכונית באותו יום. אולם ורטמן, הידוע כחסכן גדול, כמעט שאינו

שיבת סיעת המערך בכנסת. שנערך כה ביום חשני לפני שבוע, למחרת פעולת צה"ל בנאטבה. היתה חגיגית במיוחד. חד. שלא כרגיל, השתתף בישיבה זו אף ראש־הממשלה יצחק רבין, אשר אינו מתעניין בדרך־כלל בפעולות הסיעה, ולכבודו אף העתיקו חברי־הכנסת הנכבדים את מקום הישיבה, ממישכן הכנסת לבניין ראש־הממשלה הסמוך.

רבין גילה לחברי הנהלת הסיעה "סודות" על הפעולה, שאותם יכלו לקרוא למחרת בעיתונים, ומייד אחרי דבריו החל חברי הנהלה דגים באישור או בפסילת הצעות שונות שהעלו חברי־הכנסת מהמעמד לדיון במליאת הכנסת.

ה"כ יעקוב ("ואק") אמיר, איש דימוי נה, ביקש את רשות־הדיבור, ופרש לפני ראש־הממשלה את בעיותיהם של חברי הכנסת השכירים, אשר להם אסור לעבוד עבודה נוספת מלבד עבודתם בכנסת, וטען, כי "איראפטר להסתדר ממשכורת של חברי כנסת". אמיר ביקש להעלות הצעת־חוק, שלפיה יותר לחברי־כנסת שכירים לעסוק בעבודה נוספת, כפי שמתיר החוק לחברי הכנסת העצמאיים.

ראש־הממשלה השיב לאמיר: "אולי אתה צודק, אבל עכשיו לא הזמן לדרוש זאת". יושב־ראש הנהלת הסיעה, שהוא גם יושב־ראש הנהלת הקואליציה, הח"כ אחרי פאי משה ורטמן, החרה־החזיק אחרי ראש־הממשלה: "העניין לא נמצא בכלל על סדר־היום". הוא צעק על אמיר, שהתיישב על מקומו כילד נוזף.

אולם לעזרת אמיר נחלץ ח"כ הרב מנחם הכהן, איש תנועת המושבים. הכהן, אשר נוסף להיותו חבר־כנסת, מחזיק בשתי מישורי נוספות מבלי לקבל עבורן שכר — רב ההסתדרות ורב תנועת המושבים — הצדיק את דבריו של אמיר, ודרש לדון בהם. "אני אמרתי שזה לא על סדר־היום", השיב לו ורטמן בועם. אולם הכהן, שלא כאמיר, לא נבהל, "אתה לא תגיד לי מה על סדר־היום ומה לא", אמר לו ורטמן. "אני חושב שגם הוצאות מכונית של חברי כנסת מסויים הן הטבה שלא־כדיין".

ורטמן נאלם דום. ברור היה לכל מי שהשתתף בישיבה כי הכהן, בכונה או שלא־בכוונה, פתח במישפט זה תיבת־ספר דורה, שאותה השתדלו חברי־הכנסת של מיפגת העבודה להחזיק סגורה במשך זמן רב.

השתיקה הכללית שהטילה הערה זו של הכהן, עוררה את סקרנותו של ראש־הממשלה. מיד אחרי הישיבה הוא קרא אליו כמה חברי־כנסת ומוכירה אחת, העובדת בסיעת המערך בכנסת — כל אחד מהם לחוד — והתעניין אצלם לפרש הסודיות האופפת את הוצאות־הנסיעה של חברי הכנסת המסויים.

הטרמפיסט

הניצח

מה שהתגלה לראש־הממשלה היה פרי שתי ההוצאות האישיות של מי שמופיע קד בעצמו על הקופה: ח"כ משה ורטמן, כמו כל חברי־כנסת, מקבל גם ורטמן הוצאות־רכב גלובאליות מהכנסת. תמורת כל יום שבו הוא משתתף בישיבות המליאה, לגבי ורטמן, פירוש הדבר הוא קבלת כל התשלום האפשרי, מאחר שתפקידו כיושב־ראש הנהלת הסיעה והנהלת הקואליציה מחייב אותו שלא להיעדר מהכנסת, אף לא יום אחד.

ורטמן אומנם נוסע אחת לשבוע, ביום השני, מחיפה לירושלים, במכונית הרכו 16 שלו, וחוזר ביום הרביעי לחיפה. אולם כל חברי־הכנסת מכירים את ורטמן כי מבקש־טרמפים ניצחי, מן הכנסת אל המלון שבו הוא מתגורר, מלון מרכז, או למרנו העיר. במשך שלושה ימים אלה

(המשך מעמוד 23) הוינוק בעיקבות התהילה, כאשר כל צד מנסה למשוך אליו את שמיכת התהילה הגדולה והחמה. נראה כי הפירסומים, שהירבו בחלוקת מחמאות לרבין ולפרס, הכעיסו את גור, שכן ביום החמישי כונסו שוב העיתונאים למסיבת־עיתונאים עם הרמטכ"ל. המסיבה נקראה לשעה שבע וחצי בערב, ולעיר

ח"כ דיין שותף או לא שותף?

תונאים נודע עליה בצהריים. אותה שעה גם ביקשו את הסכמתו של רבין, כאשר בתי־העיתונאים.

אחרי המסיבה הפיצו אנשי פרס כי אילו היה מסרב לבקשת גור, היה נראה כמי שרוצה למונע מגור את התהילה, ומשום כך נאלץ להסכים. רבין עצמו רגז מאד, כאשר ראה את הרמטכ"ל בטלוויזיה. גור לא היה ער לעובדה שאינו מופיע במסיבת־עיתונאים אינטטימית של כתבים צבאיים, האמונים על כתיבת שחיים בילבד והחלקתי־הדברים. כל דבריו שודרו לאומה כולה, וכללו דברים שמוטב היה כי לא יאמר אותם, וגם דברים שעד כה אסרה הצנזורה בכל תוקף את פירסומם. כך, למשל, בעוד הפירסום הרישמי מטר כל העת כי בפעולה השתתפו שלושה מטוסים בילבד, אמר גור כי היו ארבעה קברניטים. משמע, ארבעה מטוסים.

או, למשל, כאשר דיבר על הפיקוד של המיבצע, שכלל את אלוף יקותיאל אדם, אמר גור: "הורדתי אותם למטה".

או, למשל, כאשר אמר כי היו במטוסים 33 רופאים. כאן פשוט טעה. מיספר הרופאים הממשי היה שליש ממיספר זה, שגודל לו הדהים, שכן רימו על צפייה לטבח המוני. ביטוי לא־דיפלומטי אחר הוא "כפינו עצמנו על קניה", שמוטב כי לא ייאמר. בקצרה: מילחמות היהודים ממשניות להתחולל במלוא עוזן, והן בוודאי תתגברנה עם ההופעה הקרובה של אלבומי־המילימה וספרי־המילחמה, בנוסח הזכור לשימי צה מתקופת־השיכרון המטומטמת והמטמטמת שלאחר מילחמת שש־הימים.

לחיים ח"כ ורטמן ידוע כמי שחובב את הטיפה המרה. לסיעת המערך בכנסת מוזמנים בין שניים לשלושה בקבוקי־קוניאק לשבוע, על חשבון תקציב הסיעה, המייעדים לו אישית. בקבוקים אלה מיתוספים לחשבונות המגיעים לגיבורות הסיעה, על המשקאות ששותה ורטמן כאשר הוא נמצא באולם מיוזון הכנסת.

נוסע באותם ימי החמישי במכוניתו. הוא כימעט תמיד מצליח למצוא מישהו הגור סע לתל־אביב וחוזר משם לחיפה, ומצטרף אליו.

בימים הנותרים, שיש, שבת וראשון, שוהה ורטמן בדרך־כלל בחיפה, ונוסע במכוניתו רק בתוך העיר. אולם למרות שכמעט אין הוא משתמש במכוניתו, קיבל ורטמן עד לפני כחודש, סכום בן 2000 לירות נטו, דמי הוצאות־רכב מקופת סיעת המערך בכנסת. בחודש שעבר דרש ורטמן להעלות לו את דמי הנסיעה, ואישר לעצמו תוספת בת 500 לירות, כלומר, תשלום נקי ביד של 2500 לירות דמי הוצאות־רכב לחודש, נוסף ל־

התשלום לסיעה צמוד למדד יוקר־המחיה. הוא מגיע כרגע לסכום שנתי של 278.280 ל"י לשנה לח"כ. כלומר הקצבה שנתייה לחיטבת מיפגת העבודה בסיעת המערך בסך 11.966.040 ל"י לשנה. בחודש מגיע לידי ורטמן, עבור 43 חברי